

Top 50 Accountants in business 2011

Wie zijn de 'hoogste' RA's of AA's in het Nederlandse bedrijfsleven? Voor de vijfde maal de 'machtigste' accountants in business in kaart: bestuurders in beursgenoteerde ondernemingen en de grootste niet-beursgenoteerde bedrijven.

TEKST TOM NIEROP, PETER VAN RIETSCHOTEN, ERWIN BREIJ BEELD SIMONE VAN ES

Als de huidige Top 50 er heel anders uit zou zien dan die in 2010, dan zou dat te denken geven over het verloop en functioneren van de betrokken bestuurders. Dat is dan ook niet het geval. Toch zijn er interessante verschuivingen te zien.

In totaal telt de ranglijst acht nieuwe gezichten. Twee daarvan ontsnapten vorig jaar ten onrechte aan de aandacht, maar de andere zes zijn daarna benoemd in hun huidige functie. Tot die laatsten behoort ook de

hoogste nieuwkomer Emiel Roozen. Hij werd in mei 2010 benoemd tot cfo van Delta Lloyd Groep en komt daarmee binnen op een vijfde plaats. Roozen was sinds 2008 directievoorzitter van Delta Lloyd Levensverzekering en begon in 2002 als cfo bij Delta Lloyd Bankengroep. Daarvoor werkte hij bijna tien jaar bij PwC als accountant in de financiële sector.

TOP 10: DRIE NIEUWKOMERS

De top tien anno 2011 telt naast Roozen nog twee andere nieuwkomers. De eerste is Ton Vernaas, die als cfo van VION Food Group (niet-beursgenoteerd) op zes binnenkomt. Vernaas bekleedt die functie al sinds 1 september 2009 en had dus ook vorig jaar al in de lijst moeten staan. Dat geldt ook voor nummer acht Tom van Dijk, al sinds 2006 cfo bij REAAL Verzekeringen, onderdeel van het beursgenoteerde SNS REAAL. Verder staat Guus Stoelinga, cfo bij Leaseplan, dit jaar voor het eerst bij de eerste tien. In 2010 bezette hij nog een elfde positie, nu een plaatsje hoger.

Eén RA is door treurige omstandigheden niet langer in de lijst vertegenwoordigd. Gerard Ruizendaal, sinds 2005 hoofd Strategie van Philips en in die hoedanigheid lid van de Groepsraad, de hoogste bestuurslaag van het concern, is op 30 november 2010 na een kort ziekbed op 52-jarige leeftijd overleden. Ruizendaal stond de afgelopen jaren op een tweede plaats. De nummer zeven van 2010, Rinse de Jong (61), trad op 30 april 2010 terug als lid van de raad van bestuur en chief financial officer van Essent en staat daarmee dus niet langer in de top tien.

Twee anderen verloren hun plaats in dit hoogste

ONDERZOEK 2011

Voor dit onderzoek zijn de besturen en raden van commissarissen van beursgenoteerde bedrijven gescand op aanwezigheid van RA's en AA's. Hetzelfde is gedaan voor de grootste niet-beursgenoteerde ondernemingen, voor zover de gegevens beschikbaar waren.

Daarnaast is via Accountant en Accountant.nl een oproep gedaan aan leden die bestuurder zijn bij een onderneming met meer dan een half miljard omzet om zich aan te melden. Daarop zijn diverse reacties gekomen.

Voor de Top 50 zijn alleen leden van **raden van bestuur** geselecteerd. In de praktijk zijn dat chief financial officers (financieel directeur) en in een enkel geval chief executive officers (algemeen directeur).

De functies zijn gewogen op basis van **omzet (boekjaar 2010)**. Omzetten fluctueren minder dan winstcijfers en vormen dus een stabielere maatstaf voor omvang en 'belang' van een bedrijf. De financiële gegevens zijn ontleend aan jaarverslagen in de databank van Companyinfo.nl en in enkele gevallen aan informatie van het bedrijf zelf.

echelon door enkele plaatsen te zakken. Ceo Marco Keim van Aegon Nederland verhuisde van een achtste naar een elfde plaats en Floris Waller, cfo van Pon Holdings, daalde van negen naar veertien. Het overlijden van Gerard Ruizendaal betekent ook de enige wijziging in de rangorde van de bovenste vijf plaatsen. Jan Nooitgedagt staat net als vorig jaar bovenaan. De voormalige hoogste baas van Ernst & Young werd in april 2009 de financiële man van Aegon, in omzet veruit het grootste concern in de lijst. Gerard van Olphen (Eureko), René Hooft Graafland (Heineken) en Robert Jan van de Kraats (Randstad) bekleden net als in 2010 de plaatsen net daaronder.

OVERIGE NIEUWKOMERS

Van de namen buiten de top tien zijn er vijf nieuw, alle in de onderste helft. Daarvan is Michiel Rubenkamp de hoogste binnenkomer op 26. Rubenkamp is per 1 februari 2011 cfo bij modebedrijf Tommy Hilfiger, waar hij sinds oktober 2007 werkzaam is. Daarvoor werkte hij zestien jaar bij PwC, de laatste jaren als partner. De nieuwkomer 'op de valreep', in alle opzichten, is Ronald Merckx. Begin deze maand, per 1 juni 2011, volgt hij Frans Eelkman Rooda op als cfo en lid van de raad van bestuur van het internationaal opererende voedingsmiddelenconcern Wessanen. Merckx was sinds 2007 cfo Europa van Britax Childcare in het Verenigd Koninkrijk en werkte daarvoor in diverse (internationale) financiële functies bij Unilever. Met zijn recente benoeming komt hij binnen op de vijftigste plaats. Net onder de bovenste vijftig, maar wel vallend binnen het bij dit onderzoek gehanteerde criterium van meer dan een half miljard euro jaaromzet (voor de volledige lijst zie Accountant.nl > Feiten & Cijfers), staan nog eens vier nieuwe namen. Onder meer die van Arnoud Lippinkhof, per 1 september 2010 benoemd tot cfo van Koninklijke Wegener (zie interview).

GEEN AA'S

De inventarisatie van accountant-bestuurders bevatte dit jaar voor het eerst niet alleen RA's maar in beginsel ook AA's. Cfo's en ceo's met AA-titel zijn bij de in dit onderzoek betrokken bedrijven echter niet aangetroffen. Dat AA-bestuurders in dit segment van het bedrijfsleven minder zijn vertegenwoordigd dan RA's ligt voor de hand. Mochten er echter toch AA's over het hoofd zijn gezien, dan kunnen deze zich per mail melden: redactie@accountant.nl.

EMIEL ROOZEN (5): 'DE ACCOUNTANT MOET ZICH BEPERKEN TOT ZIJN EIGEN WERKVELD'

Het postdoctoraal RA was volgens Roozen (43) een 'logisch vervolg' op zijn studie bedrijfseconomie aan de UvA. Hij was altijd al goed met cijfers en de veelzijdigheid van de RA-opleiding en het vooruitzicht om als accountant bij veel verschillende (internationale) ondernemingen te komen, paste goed bij Roozens ambitie om verder te leren. In 1992 trad hij als assistent-accountant in dienst bij PwC. De daaropvolgende tien jaren waren inderdaad leerzaam en veelzijdig. In 2002 stapte Roozen over naar het bedrijfsleven, om 'ook van de andere kant van de tafel verder te kunnen leren over het functioneren van de financiële markten'. Hij werd cfo bij Delta Lloyd Bankengroep, coo en vervolgens ceo bij Delta Lloyd Levensverzekering en in mei van het vorig jaar benoemd in zijn huidige functie van CFO Delta Lloyd Groep.

Profijt van de RA-opleiding: "De opgedane kennis over controle en verslaggeving zijn van groot belang. Daarnaast wordt je ethiek aangescherpt: je leert te benoemen wat goed is én fout. Dat is van groot belang natuurlijk voor het functioneren als goed accountant. Een professionele en kritische houding, in combinatie met je rug recht houden - dat is in wezen dé essentie van de accountant. Maar ook in de periode na de controlepraktijk tot aan de dag van vandaag heb ik hier bijzonder veel aan."

Controlerend accountant en niet-financiële informatie: "Ik denk dat de rol van de accountant in deze beperkt moet zijn. Hooguit zuiver toetsend als er een verbinding bestaat tussen de niet-financiële informatie en de cijfers. Ik vind dat de accountant zich moet beperken tot zijn eigen werkveld. Hij moet waken voor een verbreding van de verwachtingskloof tussen wat hij moet doen en de maatschappelijke opvattingen; hij moet zichzelf ook beschermen tegen rollen die hij niet kan waarmaken en tegen situaties waar geen normenkaders voor bestaan."

De discussie over de rol van de controlerend accountant: "De gedachte dat de accountant terug moet naar de *audit only firm* is niet de mijne. Je leert immers het mees- te en het beste van verschillende en veelzijdige opdrachten. Je moet als accountant meegaan met de ontwikkelingen op de financiële en de andere markten. De accountant moet echter wel beseffen waar de grenzen van zijn werkveld liggen en dat hij daarop heer en meester behoort te zijn. Daar hoort wel bij dat de communicatie met aandeelhouders, audit committees en raden van commissarissen wordt verbeterd en dat men bij kritiek niet reageert met een verruiming van het taakgebied, maar juist met een herbezinning op en teruggang naar de core business."

TON VERNAUS (6): 'EEN CONTROLLEREND ACCOUNTANT MOET SCHERP EN KRITISCH ZIJN'

Studeerde econometrie in Tilburg, maar voelde gaandeweg zijn studie dat een carrière aan de financiële kant van het bedrijfsleven hem het meeste zou liggen. Vernaus (46) trad in 1988 in dienst bij Unilever en investeerde (zoals daar toen gebruikelijk was) in zijn financiële carrière door het postdoctoraal accountancy te gaan volgen. Hij vervulde diverse functies op zowel het hoofdkantoor als bij werkmaatschappijen. Na tien jaar stapte Vernaus over naar ABN Amro Lease Holding (nu LeasePlan Corporation), werd daar group controller en hield zich later onder meer bezig met de integratie van onderdelen van de Nederlandse organisatie. In 2009 zwaaide hij als cof af en trad in dezelfde functie en als lid van de raad van bestuur in dienst bij Vion Food Group.

Profijt van de RA-opleiding: "Ofschoon Unilever de drijvende kracht was achter mijn RA-opleiding en accountancy in feite een bijproduct was van mijn financiële ambities, heb ik er heel veel plezier en profijt van gehad. Ik heb er vakinhoudelijkheid door gekregen, diepgang; nog steeds heb ik er elke dag baat bij."

Ups en downs: "De carrièrestappen van Unilever naar LeasePlan en vandaar naar Vion beschouw ik zeker als ups. Mede door de accountancy vind ik het hele financiële veld zeer stimulerend. Ik heb met de vorige werkgevers nog steeds uitstekende contacten. Ik zou zeggen: bij herhaling goed weggegaan, goed geland. Een teleurstelling was het niet doorgaan van de verkoop van het

bedrijf waar ik destijds werkte. Ik had daar een jaar lang praktisch dag en nacht aan gewerkt, alles stond piekfijn klaar, de succesvolle verkoop zou weldra plaatsvinden en toen werd door een externe gebeurtenis de deal afgeblazen. Ik heb toen wel even nodig gehad om de grote frustratie weg te werken."

Rol accountant bij controle niet-financiële informatie: "Die is er; sterker: die is er altijd al geweest. Een accountant moet altijd verder kijken dan de balans en de winst-en-verliesrekening. Hij moet ook kijken naar zaken van belang buiten het financiële veld.

De accountant heeft die informatie nodig om tot een goed oordeel over kwaliteit en performance te komen. Formeel houdt het werkveld van de accountant op bij balans en winst-en-verliesrekening; ik verwacht van mijn accountant dat hij verder kijkt."

De discussie over de rol van de controllerend accountant: "De externe accountant heeft een hele belangrijke rol in de beheersing van de financiële organisatie. Hij moet mij als cfo helpen mijn werk goed te doen. Ik verwacht dan ook dat de controllerend accountant de diepte in kan gaan, scherp is en vooral ook kritisch. Wellicht komt er dan een spanningsveld tussen het inzichtelijk meedenken en de kritische onafhankelijkheid, maar een goede controllerend accountant weet daar prima mee om te gaan. De meeste externe accountants die ik ken slagen daar goed in."

De sterkste stijger dit jaar is Gert Bruinsma. Deze voormalige cfo van slepersconcern Smit Internationale, dat vorig jaar overgenomen door Boskalis, trad in december 2010 aan als cfo van opslag- en distributiebedrijf North Sea Group en klom daarmee van plaats 48 naar twaalf. Een andere overstap, die van cfo Theo Eysink van Bombardier Transportation naar dezelfde functie bij Stork Technical Services, had nauwelijks gevolgen voor diens klassering (vorig jaar op veertig, nu 42).

VERDWENEN UIT DE LIJST

Een aantal bestuurders uit de lijst van 2010 is vanwege terugtreden uit de functie nu niet langer vertegenwoordigd. Koos Boot werd bij Wegener opgevolgd door de

eerdergenoemde Arnoud Lippinkhof en werkt nu als adviseur. Kees van der Waaij vertrok in april 2011 als ceo van Unilever Nederland. En Hans Wouda, vorig jaar nog op twaalf als cfo van Van der Sluys Groep, maakte enige tijd na een fusie met de Frisol Groep tot North Sea Petroleum Holding plaats voor collega-RA Gert Bruinsma (zie hiervoor).

De voorheen hoogst genoteerde terugtreder is Rinse de Jong. Vorig jaar stond hij als cfo van energiebedrijf Essent nog op plaats zeven, maar in april 2010 opgevolgd door Arjan Blok (geen accountant).

Een ongebruikelijker wijze om de Top 50 te verlaten hanteerde Henk Kroeze. Deze was als cfo van SNS Bank de afgelopen jaren steeds vertegenwoordigd in de lijst,

TOP 50 ACCOUNTANTS IN BUSINESS

	Lijst 2011	Lijst 2010	Functie	Bedrijf	Genoteerd	Meest recente omzetcijfer (2009 of 2010) (mln €)
Jan Nooitgedagt	1	1	cfo	Aegon	AEX	31.608
Gerard van Olphen	2	3	cfo	Eureko	niet	25.305
René Hooft Graafland	3	4	cfo	Heineken	AEX	16.133
Robert Jan van de Kraats	4	5	cfo	Randstad	AEX	14.179
Emiel Roozen	5	-	cfo	Delta Lloyd Groep	ja	8.999
Ton Vernaas	6	-	cfo	VION Food Group	niet	8.988
Marcel Smits	7	6	ceo	Sara Lee	NYSE	8.141
Tom van Dijk	8	-	cfo	REAAL Verzekeringen	niet	7.409
Jacques Koenen	9	10	financieel directeur	CZ	niet	7.065
Guus Stoelinga	10	11	cfo	Leaseplan Corporation	niet	6.978
Marco Keim	11	8	ceo	Aegon Nederland	niet	6.346
Gert Bruinsma	12	48	cfo	North Sea Group	niet	5.864
Erik ter Horst	13	12	cfo	BT EMEA and Latin America	niet	4.959
Floris Waller	14	9	cfo	Pon Holdings	niet	4.518
Peter Wennink	15	16	cfo	ASML	AEX en NASDAQ	4.508
Bert-Jan Ruempol	16	44	algemeen directeur	ForFarmers	niet	4.141
Reinier Steen	17	45	financieel directeur	ForFarmers	niet	4.141
Arie van 't Hof	18	14	cfo	HAL Trust	Euronext Amsterdam	3.769
Ronald van der Mark	19	15	cfo	Maxeda	niet	3.088
Joris Dierick	20	18	cfo	Microsoft Central and Eastern Europe	niet	2.450
Frank Dorjee	21	17	ceo	Draka	niet	2.428
Huib van Rozendaal	22	19	financieel directeur	Sligro Food Group	AScX	2.286
Bert van der Schelde	23	27	cfo	Logica Outsourcing Services	niet	1.866
Robert Smith	24	21	ceo	Koninklijke Coöperatie Cosun	niet	1.766
Tine van de Werken	25	22	directeur finance & control	Koninklijke Coöperatie Cosun	niet	1.766
Michiel Rubenkamp	26	-	cfo	Tommy Hilfiger	niet	1.665
Hans Turkesteijn	27	23	cfo	Stork	niet	1.626
Eric Steeghs	28	25	directeur financiën	ProRail	niet	1.476
Cees den Ouden	29	26	financieel directeur	Argos Groep	niet	1.446
Arjan van de Kerk	30	20	cfo	Van Oord	niet	1.424
Dirk Schoon	31	24	cfo	Allianz Nederland Groep	niet	1.343
Walter van der Schaaff	32	29	cfo	Sanoma Magazines	niet	1.300
Peter van Rossum	33	31	cfo	Unibail-Rodamco	AEX	1.257
Bernard Tijs	34	28	cfo	Damen Shipyards Group	niet	1.255
Jos Nijhuis	35	33	ceo	Schiphol Group	niet	1.180
Sietske Laan	36	34	general manager	Nikon Europe	niet	1.167
Aart Duijzer	37	30	cfo	Refresco Holding	niet	1.140
Theo Strijbos	38	32	cfo	Macintosh Retail Group	AScX	1.131
Paul Langelan	39	38	cfo / Geschäftsführer	NKT Cables Group GmbH	niet	1.124
Jack de Kreij	40	39	cfo	Vopak	AMX	1.115
Ad Walter	41	-	cfo	HEMA	niet	1.096
Theo Eysink	42	40	cfo	Stork Technical Services	niet	1.031
Fred Brouwer	43	37	cfo	IHC Merwede Holding	niet	1.008
Jan de Boer	44	36	cfo	Eriks	niet	994
Bart Tolhuisen	45	-	directeur retail	Brocef Holding	niet	935
Hans Kooijmans	46	41	cfo	IMCD Group	niet	847
Ernst-Jan Boers	47	-	cfo	SNS Retail Bank	niet	783
Cornelis Wielaart	48	43	financieel directeur	Van Wijnen Holding	niet	722
Jan Arie van Barneveld	49	47	ceo	Brunel International	AScX	721
Ronald Merckx	50	-	cfo	Royal Wessanen	AMX	712

TOP 20 COMMISSARISSEN

	Positie	Positie lijst 2008	Functie	Bedrijf	Genoteerd	Omzet 2008 (mln €)
Kees Storm	1	1	non-executive director	Unilever	AEX	40.523
			commissaris	Aegon	AEX	34.082
			independent board member	Anheuser-Busch InBev	Euronext Brussel	16.102
			member of the board of directors	Baxter International	NYSE	8.439
			president-commissaris	KLM	niet	8.028
			commissaris	Pon Holdings	niet	5.251
Piet Hoogendoorn	2	3	commissaris	ING	AEX	66.291
			commissaris	ConQuaestor	niet	73
Ben van der Veer	3	2	commissaris	Aegon	AEX	34.082
			commissaris	FrieslandCampina	niet	9.454
			non-executive director	Reed Elsevier	AEX	6.721
			commissaris	TomTom	AEX	1.674
			commissaris	Siemens Nederland	niet	1.067
Henk Scheffers	4	6	commissaris	FrieslandCampina	niet	9.454
			commissaris	Wolters Kluwer	AEX	3.374
			commissaris	BAM Group	AEX	8.835
			president-commissaris	Aalberts Industries	AMX	1.751
Gerard Ruizendaal	5	4	commissaris	TNT	AEX	10.983
Cor Herkströter	6	5	president-commissaris	DSM	AEX	9.297
Herman Hazewinkel	7	8	commissaris (treedt af in mei 2010)	VolkerWessels	niet	5.393
			commissaris	Schiphol Group	niet	1.154
			president-commissaris	TKH Group	AScX	965
			president-commissaris	Smit Internationale	AMX	705
			commissaris	Zeeman Groep	niet	476
Gosse Boon	8	-	commissaris	VION Food Group	niet	8.540
Robert Jan van de Kraats	9	9	commissaris	SNS Reaal	AMX	5.153
			commissaris	Ordina	AMX	696
Jos Nijhuis	10	10	commissaris	SNS Reaal	AMX	5.153
Leon van den Boom	11	13	commissaris	Schuitema	niet	3.182
			commissaris	OAD Groep	niet	838
			commissaris	Inter Access Groep	niet	129
			president-commissaris	RFS Holland Holding	niet	111
			commissaris	ConQuaestor	niet	73
Ron Icke	12	12	commissaris	Heijmans	AMX	3.631
			commissaris	KAS Bank	AScX	130
Johan Bartelds	13	11	commissaris	Heijmans	AMX	3.631
Rinus Arentsen	14	14	commissaris	Océ	AMX	2.909
Kees van der Luijt	15	-	commissaris	Delta	niet	2.211
			commissaris	Vidomes	niet	104
Cees Griffioen	16	15	commissaris	Gasunie	niet	1.506
			commissaris	Tennet	niet	469
			commissaris	Berenschot Holding	niet	70
Rob Ruijter	17	-	commissaris	Wavin		1.581
			commissaris	Unit 4		394
Geert Wirken	18	16	commissaris	Bauer	Frankfurt MDAX	1.455
			president-commissaris	ICTS Europe Holdings	niet	347
			president-commissaris	Batenburg Beheer	Euronext Amsterdam	156
Jan Lobbezoo	19	-	commissaris	ASM International	AMX	747
			commissaris	Smartrac	Frankfurt	112
Robert van der Meer	20	17	commissaris (plaatsverv. voorzitter)	Corio	AEX	398
			commissaris	KAS Bank	AScX	130
			president-commissaris	Robein Leven	niet	119

Vet = staat ook in de Top 50 'Kleine' commissariaten (< 50 mln euro omzet) zijn niet vermeld. Rangorde personen op basis van totale omzet vermelde bedrijven.

ARNOUD LIPPINKHOF (56): 'HOE GROTER ORGANISATIES, DES TE MOEILIJKER OM HET PEOPLE MANAGEMENT OP NIVEAU TE HOUDEN'

Zijn aanleg en feeling voor cijfers en passie voor boekhouden en economie brachten Arnoud Lippinkhof (47) ertoe na het atheneum te kiezen voor accountancy. De meest voor de hand liggende vervolgopleiding was de heao-RA in Zwolle en daarna de instap in de NIVRA-opleiding. In de praktijk kregen zijn aanleg en voorkeur verder gestalte in het werken bij Deloitte in Enschede. Na de diverse functies van assistent tot manager te hebben doorlopen, stapte hij elf jaar later over naar het bedrijfsleven. Het steeds weer bij verschillende bedrijven in de keuken kijken, heeft hem veel geleerd en ervaring gebracht, maar het werd tijd om na externe controle eens een controllersfunctie te vervullen, waarin jezelf invloed kon hebben en beslissingen kon nemen binnen een onderneming. Nu is hij sinds 1 september 2010 cfo bij het beursgenoteerde Koninklijke Wegener NV en medeverantwoordelijk voor een omzet van ruim vijfhonderd miljoen euro (2010).

Profijt van de RA-opleiding: "Toen ik in 1998 bij Wegener in dienst trad als controller bij Dagblad Tubantia en de Oostelijke Weekbladpers, had ik een goede carrièreontwikkeling meegemaakt met een gevarieerde klantenkring. De brede basisopleiding en werkzaamheden van de accountant is een uitstekend fundament voor financiële functies in het bedrijfsleven. In mijn Wegener-functies van controller en financieel directeur van diverse bedrijfsonderdelen heb ik vaak van mijn accountant-bagage gebruik kunnen maken.

Ups en downs: "Eigenlijk is de gehele periode bij Wegener altijd boeiend geweest. Mooie promoties en vooral ook bij kunnen dragen aan groei, uitbreiding en nieuwe

wegen. De vorming van de landelijke huis-aan-huis-kranten organisatie in 2001 was de start van een mooie bloeiperiode en de vorming van het financiële shared service center voor geheel Wegener in 2009 was een geweldige uitdaging. Echter: hoe groter organisaties worden, des te moeilijker lijkt het om het people management op niveau te houden. De belangentegengestellingen worden groter en voor financiële mensen die doorgaans nogal recht door zee zijn en denken in business cases, is de denkwijze van andere disciplines niet altijd even gemakkelijk te doorgronden."

Rol externe accountant bij niet-financiële informatie: "Die is er bij het toetsen van de consistentie van die informatie met de financiële informatie. Daarnaast kan de externe accountant een prima sparring partner zijn bij het opstellen van de andere informatie."

De discussie over de rol van de controlerend accountant: "De samenleving en ook het maatschappelijk verkeer juridiceert meer en meer. Dat maakt ook het functioneren van de accountant niet efficiënter en zijn output niet effectiever. Er wordt veel tijd verloren aan disclaimers en andere processen die niets met de business zelf te maken hebben. De controlerend accountant van nu is voorzichtig, de vaktechnische bureaus lijken mede hun wereld te bepalen. Dat doet afbreuk aan hun rol van sparring partner, hun toegevoegde waarde is minder groot dan zou kunnen. De expertise van de accountant als onafhankelijk deskundige, als bewaker van integriteit in een organisatie en als uitvoerder van de externe controle, zorgt voor een verhoging van de kwaliteit van de administratie organisatie en betere risicobeheersing in een onderneming."

in 2010 op 42. Kroeze bekleedt die functie nog steeds, maar heeft zich per 1 december 2010 uitgeschreven uit het RA-register en kwalificeert formeel dus niet meer (zie interview).

TWEE VROUWEN, BIJNA DRIE

Het aantal vrouwelijke accountant-bestuurders in de top van het bedrijfsleven blijft onveranderlijk laag. In deze Top 50 zijn dat al een paar jaar dezelfde twee: Tine van de Werken, financieel directeur van voedingsmiddelencoöperatie Cosun (op 22) en Sietske Laan, general manager van Nikon Europe (op 36).

Net onder de top vijftig is sinds maart 2011 wel een nieuwe vrouwelijke RA vertegenwoordigd. Annette Mosman werd die maand benoemd tot cfo en lid van de directie van pensioen- en inkomensverzekeraar Generali. In 1991 begon zij haar loopbaan bij KPMG, in augustus 2009 startte zij bij Generali als manager van de afdeling Planning & Control en projectleider Solvency II. Door haar recente benoeming tot cfo komt zij binnen op nummer 53.

COMMISSARISSEN

Sinds jaar en dag is oud-Aegon-topman Kees Storm

HENK KROEZE: 'IK HAD GEEN ZIN MEER IN PE-TERREUR'

Na de heao-RA in Zwolle behaalde Kroeze (52) zijn RA-titel via het NIVRA. Hij werkte van 1981-1986 bij Van Dien & Co en ging vervolgens naar de bankwereld. Daar vervulde Kroeze diverse financiële en commerciële managementfuncties bij NIB Capital, Fortis, Generale Bank en Credit Lyonnais Bank Nederland. In 2005 stapte hij over naar de cfo-functie bij SNS; sinds 2009 is hij directievoorzitter van SNS Retail Bank en lid van het Management Committee van SNS REAAL. Hij is verantwoordelijk voor een opbrengst van circa negenhonderd miljoen euro.

Profijt van de RA-opleiding: "Ik heb er een hele sterke financiële basis door gekregen die mij niet alleen in de financiële maar ook de commerciële functies veel voordelen heeft gegeven. Nog steeds maak ik dagelijks gebruik van mijn financiële opleiding en de ervaringen die ik daarmee heb opgedaan."

Over het teruggeven van de RA-titel: "Dat heb ik in december 2010 gedaan. Ik had eerlijk gezegd geen zin meer in de PE-terreur. Ik wil mijn tijd niet besteden aan bezigheden die mij nu niet vooruit brengen. Ik kan mij beter op andere zaken concentreren. Nee, ik heb er geen spijt van, temeer daar ik de RA-titel al vele jaren niet meer gebruikte en die ook in mijn huidige functie *an sich* geen toegevoegde waarde had."

Ups en downs: "Als ceo heb ik leiding mogen geven aan

de SNS-organisatie en die de afgelopen jaren gedraaid naar een succesvolle onderneming. Dat is absoluut een hoogtepunt in mijn carrière. Echte downs heb ik niet gehad. Wel fouten gemaakt, wel diverse keren onderuit gegaan. Als het acht van de tien keer goed gaat en twee keer niet, dan kan ik daar goed mee leven. Dat er zo nu en dan schaamrood op de kaken kwam - en wellicht nog wel's een keer zal komen - maakt het leven completer."

Controlerend accountant en niet-financiële informatie: "Onze dochter ASN Bank onderscheidt zich onder meer door verantwoord ondernemen. Daarbij vervult de extern accountant een duidelijke rol. En in het algemeen: controle komt voort uit de behoefte aan maatschappelijke verantwoordelijkheid. Daarbij gaat het niet alleen om financiële informatie.

Zeker in deze tijd van meer mondige consumenten en meer behoefte aan transparantie heeft de controlerend accountant een brede functie."

De discussie over de rol van de controlerend accountant: "Het zou goed zijn als de gebruikers van de accountantscontroles zich ervan bewust zijn dat een controle geen honderd procent zekerheid biedt. De gehanteerde receptuur is voor veel ontvangers niet begrijpelijk - de accountant zou er goed aan doen meer aandacht te schenken aan de duidelijkheid en de betrouwbare van zijn bevindingen."

onder de accountants de absolute commissariatenkampioen. Dezelfde zes posten als vorig jaar zetten hem in gezamenlijke omzet gemeten weer met afstand op plaats één. Met zijn functie als non-executive director bij Unilever bekleedt Storm ook het 'zwaarste' individuele commissariaat. Door het terugtreden van oud-Deloitte-topman Piet Hoogendoorn (zie pagina 20) uit het actieve circuit schuift oud-KPMG-baas Ben van der Veer, onder meer commissaris bij Aegon, nu naar de tweede plaats. Nieuw in de commissarissenlijst zijn voormalig KPMG-partner Leo Graafsma (Rabobank) en 'officieus' ook oud-partner van PwC Jaap van Manen. Diens functie als commissaris bij De Nederlandsche Bank hoort formeel weliswaar niet tot het bedrijfsleven maar is toch te zwaar en relevant om hier niet te vermelden. Naast Piet Hoogendoorn en de overleden Gerard Ruizendaal zijn nog drie andere namen uit 2010 niet langer

in de commissarissenlijst vertegenwoordigd. Johan Bartelds (vorig jaar op dertien) trad in 2010 af als commissaris bij Heijmans. Voor Rinus Arents (vorig jaar veertien) gold hetzelfde bij Océ. En Kees van der Luijt nam per 1 januari 2011 afscheid als commissaris bij Delta. Twee accountants uit de commissarissenlijst figureren ook in de top 50 van bestuurders: Randstad-cfo Robert-Jan van der Kraats en ceo Jos Nijhuis van Schiphol. □

De complete resultaten zijn beschikbaar op Accountant.nl (Feiten & Cijfers).

Research voor dit artikel is verricht door Erwin Breij. De Top 50 is zo zorgvuldig mogelijk samengesteld maar pretendeert geen absolute volledigheid. Over niet-beursgenoteerde bedrijven is volledige informatie niet altijd eenvoudig en systematisch beschikbaar. Ook is niet altijd te zien of iemand wel of geen accountantsachtergrond heeft. Aanvullingen zijn zeer welkom en kunnen worden gemaild naar redactie@accountant.nl.